

5000 felhasználójából létrejött az on-line információs rendszer magja.

Nagy-Britanniában a posta késedelmessége miatt csak 1976 óta hozzáférhetőek közvetlenül az amerikai szolgáltatások 22 \$/óra költségért.

Európában is meggyorsult a fejlődés az utolsó években. Az *European Space Agency (ESA, Európai Űrkutatási Központ)* 1976 óta bevezette az on-line információszolgáltatást az olaszországi Frascati mellett működő számítóközpontja útján. Távközlési hálózat kapcsolja az Orpingtonban (NBr) levő *Technology Report Centerhez (Műszaki Jelentések Központja)* és még más 11 központhoz Stockholmtól Rabatig. 1977 elején a *British Library* megindította saját (*BLAISE*) szolgáltatásait, majd az év végén kapcsolódott a Library of Congress on-line szolgáltatásaihoz. Az *Info-Line* 5 tagja (British Library, Department of Industry, UKCIS [United Kingdom Chemical Information Service = Az Egyesült Királyság Kémiai Tájékoztató Szolgálat], Derwent, INSPEC) 1977-ben vezette be on-line szolgáltatását.

Az ESA, BLAISE és Info-Line rendszerek az EURONET-be kapcsolódnak bele. Az EURONET célja megjavítani az információk terjesztését és a költségek csökkentését Európában. Kétségek merülnek fel azonban arra nézve, hogy szükség van-e új hálózatok létesítésével a szolgáltatások többszörözésére, mert bár nő az igény a szolgáltatások iránt, de megfontolandó, hogy ezek a szolgáltatások életképesek lesznek-e a piaci versenyben a nagyon ügyes amerikai szolgáltatásokkal szemben.

MAGRILL, D.: Information at the touch of a button. = New Scientist, 77. köt. 1085. sz. 1978. p. 76-79./

(Dáczér Éva)

Az ERIC adatbázis és a könyvtár-és információtudomány szakirodalmá

A New York-i Állami Egyetem (Albany, USA) Könyvtárának információkereső részlege az ERIC adatbázist használta fel számítógépes információkereső szolgáltatásra az informatikai szakterületen.

A Könyvtár, valamint a Könyvtár- és Információtudományi tanszék dolgozói és a hallgatók *a rendszernek 118 informatikai témájú kérdést adtak fel az 1974-1975 években; ez az egyetemen 2 év alatt az ERIC adatbázisból szolgáltatott 1370 keresésnek mintegy 8-9%-a.*

Az ERIC típusú interdiszciplináris adatbázisok használhatóságát valamely témában jól fel lehet becsülni az adatbázisban feltárt dokumentumok, folyóiratcímek alapján. Ezért az ilyen jegyzék közzélése nemcsak a felhasználókat, hanem a könyvtári és információs munkatársakat is segíti.

Az ERIC adatbázishoz az oktatásügygel foglalkozó folyóiratindex (*Current Index to Journals in Education, CIJE*) alapján 26 informatikai folyóiratot dolgoznak fel. Ezek közül 25 folyóiratot a *Library Literature (LL)* és a *Library and Information Science Abstracts (LISA)* referálólapok is feldolgoznak. A 26 folyóirat a következő (jelölve azt, hogy a vonatkozó folyóiratot az LL és/vagy a LISA is feldolgozza-e):

American Libraries (LL és LISA)
Catholic Library World (LL és LISA)
College & Research Libraries (LL és LISA)
Drexel Library Quarterly (LL és LISA)
Horn Book Magazine (LL)
Information Processing and Management (LL)
Information Scientist (LISA)
International Library Review (LL és LISA)
Journal of Academic Librarianship (LL)
Journal of Documentation ((LL és LISA)
Journal of Education of Librarianship (LL és LISA)
Journal of Librarianship (LL és LISA)
Journal of Library Automation (LL és LISA)
Journal of the American Society for Information Science (LL és LISA)
Learning Today (LL)
Library Journal (LL és LISA)
Library Quarterly (LL és LISA)
Library Resources & Technical Services (LL és LISA)
Library Trends (LL és LISA)
Network-International Communications in Library Automation
RQ (LL)
School Library Journal (LL)
School Media Quarterly (LL és LISA)
Special Libraries (LL és LISA)
UNESCO Bulletin for Libraries (LL és LISA)
Wilson Library Bulletin (LL és LISA)

Ezekon kívül az ERIC adatbázis tartalmazza a (*Resources in Education, RIE*) oktatásügyi szakirodalmi források által feltárt szakkönyveket, kutatási jelentéseket, disszertációkat és az egyéb publikált szakirodalmat. Gyakorlati tapasztalatok felhasználásával határozták meg az ERIC adatbázis informatikai tárgyú tételeinek dokumentumtípus szerinti megoszlását, mégpedig az 1975-ös évben kapott 551 hivatkozás alapján. A felmérés eredményét részletesen mutatja be az *1. táblázat.*

Az adatok szerint a legjelentősebb forrástípust az informatika minden témakörében kétségtelenül a CIJE-ben feldolgozott folyóiratok adják. A RIE forrásanyagai között könyvek (monográfiák, jegyzetek stb.) szerepelnek, ezeket a kutatási jelentések és az előadások követik.

Mivel az ERIC adatbázis a leginkább hozzáférhető az informatikai témák keresésére, hasznos és ajánlatos lenne e területek bővítése az adatbázisban, részben több forrásdokumentum felvételével, részben az ilyen témákkal foglalkozó folyóiratok teljesebb feltárásával.

Az ERIC adatházis tételeinek megoszlása dokumentumtípusok szerint

Deszkriptor	Dokumentumtípusok																										Együtt
	A	B	C	D	G	H	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	Y	RIE összesen	CIFE összesen						
Információkeresés	3				1		1	1	1	3			1	1	18	2	2	1		31	51	82					
Informatika elmélete	3					1		1	1	4			2	5	4	4			20	14	34						
Könyvtárosok	7	1		2	1		1	1	1	1		1	1	4	5	5			25	51	76						
Könyvtári együttműködés	6					3	3	3	1	1				8	6	6			27	15	42						
Könyvtártervezés	3					1	5	2		2			1	8	15	2			35	14	49						
Könyvtári tájékoztatószolgálat	1			1	1											2			6	13	19						
Könyvtárudomány	1					1				4				2	1	1			9	11	20						
Könyvtári feldolgozás	9	2			2		5	3	1	1				1					24	10	34						
Orvosi könyvtárak	1					1				1						1			5	9	14						
Közművelődési könyvtárak	15			1	1	1	6	6	1	2	2	1	1	16	5	3			60	17	77						
Iskolai könyvtárak	11	3		2	2		2	1		1				2	3	3			25	29	54						
Egyetemi könyvtárak	14			2	2	4	4	2	2	2				9	4	4			41	9	50						
Összesen, db	0	74	5	3	12	4	25	22	20	0	8	0	6	0	73	48	3	1	4	308	243	551					
Összesen, %	0	13,43	0,91	0,54	2,18	0,73	4,54	3,99	3,63	0	1,45	0	1,09	0	13,25	8,71	0,54	0,18	0,73	55,90	44,10	100					

A – Audiovizuális és egyéb információhordozók; audiovizuális segédletek; filmek; magnetofonszalagok; hangszalagok; számítógép-programok stb.

B – Könyvek; monográfiák, tankönyvek; programozott oktatás stb. (máshova nem sorolható dokumentumok)

C – Tantervek; oktatási jegyzetek; laboratóriumi kézikönyvek

D – Címtárak; tagnévsorok; szervezetekkel, intézményekkel foglalkozó referenz kiadványok stb.

G – Ismertető; oktatási segédletek; forrásismertető; szervezeti ismertető; vezetői ismertető; kézikönyvek

H – Jogszabályok; törvényhozási jelentések, beszámolók, jegyzőkönyvek; kongresszusi dokumentumok

J – Folyóiratcikkek; sorozati kiadványok; időszakos kiadványok; újságok stb.

K – Programok és projektek ismertetői

L – Bibliográfiák; annotált bibliográfiák; könyvkatalógusok; referátumok; szakirodalmi szemlék; irodalomkutatások és ismertető; könyvjegyzékek; könyvismertetések; könyvismertetések; könyvtári kalauzok; indexek (helyjelzők); szemleatlalmányok

M – Numerikus és statisztikai táblázatok; kvantitatív adatok és elemzések

N – Térképek; atlaszok; helynévtárak

O – Egyéb

P – Konferenciakiadványok; konferenciák beszámoló és jegyzőkönyvei

Q – Kérdőívek; tesztek; mérőeszközök; kiértékelő eszközök

R – Kutatási és műszaki jelentések

S – Előadások konferenciákon stb.

T – Tézisek; disszertációk

V – Szótárak; szógyűjtemények; terminológiák; tezaurusok

Y – Évi jelentések; évkönyvek

/KNAPP, S. D. – ZYCH, M. L.: *The ERIC data base and the literature of library and information science = Reference and Adult Services Division*
16. köt. 3. sz. 1977. p. 209–212./

(Roboz Péter)